

llibertat

òrgan oficial antifelxista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 15 — Telèfon n.º 255

ANY III

Mataró dijous 28 juliol 1938

NUM. 625

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

Guerra i Política

Una guerra d'independència com la que nosaltres sostenim afecta, per de finició, tota la massa de ciutadans. Quan hi ha en joc, com ara, la vida mateixa dels pobles que constitueixen l'Estat espanyol, ningú no té dret a viure al marge de la pugna, en el doble aspecte material i moral. Tot el poble en armes! Heu-vos ací la realitat que resumeix la situació.

En una revolta interior o, portant el concepte a la seva expressió màxima, en una guerra civil, com en els primers mesos de la lluita nostra, era explicable i fins legítima, una posició ideològica i política davant la subversió; la vida d'Espanya no estava amenaçada. Era una posició «anti» que es sublevava. Era una reacció en resposta a les motivacions al·legades pels rebels contra la significació de l'Estat oficial vigent. Si en la vella política, la del passat oprobis de privilegis i d'injustícies, que s'aixecava violentament contra la voluntat legítimament expressada dels més, comprensible i inexcusable era que els partidaris d'una liquidació total del passat i d'un demà sense oprobis, privilegis i injustícies matisessin llur esforç de soldats amb un ideal: defensar l'Estat republicà els contorns del qual venen clarament determinats per la Constitució, que és la llei de convivència de tots.

Políticament parlant, però, res més. Ni una engruna. Fer servir la guerra, i el trasbals que ocasiona, de pretext per a jugar la política de colla fou condemnable i suïcida. Condemnable perquè ho és sempre voler treure profit propi del mal, del dolor i de la dissort de tots; així, en una escala de valors morals, tindríem el grau exacte del sentit de responsabilitat d'A. B. o C., segons l'activitat de partit, l'actuació teatral i el sensacionalisme a tot drap que hagués posat en joc cadascú, innocentment, inútilment, per a altres finalitats que no fossin les de guanyar. Suïcida, perquè la guerra és la guerra, i ja és prou; i, a més, perquè com que el resultat victoriós o advers, ha d'ésser fruit de la manca unitat d'esforços moguts en una direcció única, tota posició unilateral obra com a factor d'inhibició de les altres, que es sentien ofeses i es podrien reïreure sense una alta i patriòtica concepció del deure; rebaixa la moral, fomenta els antagonismes i actua com a element de perillosa dissociació. En una paraula: treballa, sense proposar s'ho, contra els seus propis fins.

Si aquestes són veritats com un temple, fins en el cas d'una guerra purament interior, en la qual hi ha apassionants problemes espirituals, polítics i socials en joc, què no seran en el cas d'una guerra d'invasió? En el moment actual de la guerra, per damunt de tot és la integritat mateixa de l'Estat, que perill. Mireu els exemples. Els xinesos, que bravament oposen una resistència aferrissada als afanys imperialistes del Japó, no es recorden de retrets ni de procedències, i, en purs patriotes, defensen la llar tradicional, ofegant, de moment, els impulsos sentimentals, que veuen dramàticament dominats per la preocupació vital d'existir com a poble. A Àustria un «consensus unus» lliga fervorosament tots els fills de la pàtria, avui esclava, superant, en el dolor, tota diferència. Si el cas arribés, a Txecoslovàquia passaria igual, puix que és una llei de la natura, garantia de continuïtat de vida, que fa que els pobles, les races, els homes i tots els éssers vius posin automàticament en joc els mecanismes defensius contra qualsevol perill que amenaci llur existència.

Com podríem, nosaltres, constituir una excepció? Grans han estat els errors comesos, moltes i condemnables les violacions a una tan elemental norma de vida. Però, com que el bon sentit acaba per ignorar-se sempre, i es venja cruelment dels que voldrien prescindir-ne, a còpia d'errors hem après la veritable lliçó. Molts no han necessitat de caure per a aprendre a caminar.

Considerable i bona és la feina ja feta. El frenesí partidista, preocupació dominant durant molt de temps, baixa, ofegat per l'ambient, per la indiferència o el disgust de l'home del carrer. Però, de manera vergonyant, encara hi ha qui no renuncia del tot a conjujar necessitats de guerra d'independència amb interessos de partit. I és una necessitat urgent tallar de soca arrel el poc que resta d'una malura que ha fet més mal que la guerra en un bancal d'horia.

Un dels treize punts del Dr. Negrín prometia de tenir aquesta concepció de la guerra i de l'exèrcit. I d'aplicar-la. Reconeixem que el govern és sensible. Però el mateix prestigi del poder públic i les necessitats imperioses del moment, reclamen que aquesta norma de govern sigui portada fins a la fi.

HUMBERT TORRES

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Darrail (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.ª, 2.ª entre Aribau i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 73554

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Per 50 cèntims podeu fer un bon asequi, amb

ILUENOS
postre matorni

Demanen-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASVIB-SERIA BATET.

Chamberlain als Comuns...

L'actitud del Partit Laborista i la dels Sindicats

Durant el debat d'abans d'ahir, a la Cambra, sobre política exterior, més ter Chamberlain va haver d'aclarir les seves frases, que mai no havia explicat fins ara, sobre el que representa va «una solució de la situació a Espanya». Molt sovint ha repetit aquesta frase, i, malgrat les moltes preguntes dels diputats de l'oposició, mai no havia aclarit, fins abans d'ahir, el que volia dir. En el debat d'abans d'ahir, i després d'una pregunta que li va fer el líder de l'oposició laborista, digué: «Desitjo veure què passarà a Espanya quan s'hagin retirat tots els voluntaris. Aleshores, si el Govern britànic creu que la guerra a Espanya no constitueix una amenaça per a la pau d'Europa, podem dir que aquesta és una solució de la situació espanyola».

Va ésser un debat molt interessant i accidental, ja que quan el senyor Chamberlain va fer un elogi d'Itàlia, dient que havia complert amb el pacte anglo italià, ja que havia retirat les tropes de Líbia, que havia deixat de fer propaganda antibritànica i que havia cooperat magníficament al Comitè de No Intervenció, van ésser rebudes aquestes paraules amb rialles i crits. Naturalment, tothom sap que els fets de Palestina d'aquestes darreres setmanes han estat inspirats per Itàlia i per Alemanya. Això es comenta obertament a Londres, però, tal com va dir en el mateix debat el líder liberal, hi ha un gran percentatge del públic anglès que sosté actualment la política en el sentit liberal, i com que el senyor Chamberlain sembla que se n'ha adonat, aquestes frases i el seu aclariment de la situació d'Espanya des del punt de vista del Govern anglès, són deguts a aquest ambient, així com també per a calmar aquell sector de l'opinió pública que temia que durant les vacances parlamentàries el Govern britànic tractaria de fer algunes gestions, amb les quals el país i la majoria dels diputats no estarien d'acord. Això es refereix tant a Txecoslovàquia com a Espanya.

**

També durant el mateix debat, el ministre de la Guerra va admetre que hi havia molts canons, i de gros calibre, instal·lats a la vora de Gibraltar i a Ceuta. Fins ara s'havia desmentit sempre aquesta nova, malgrat haver-se preguntat sobre el mateix assumpte més de cinquanta vegades durant aquest any. Ara, el ministre de la Guerra ha admès que hi ha uns quaranta cinc canons prop de Gibraltar i a Ceuta, però diu que encara que constitueixen una amenaça per a Gibraltar, les defenses britàniques són capaces de combatre la. Va dir: «No puc donar més detalls i no crec que sigui de l'interès públic donar la mida exacta d'aquests canons, si bé tinc entès que no són fabricats a Espanya, ja que a Espanya no es fabriquen canons grans». Aquesta és la seva manera de dir que aquests canons són alemanys.

**

Mr. Chamberlain, referint-se al projecte de retirada de voluntaris, va dir,

Al front de l'Est s'ha profunditzat l'avanç i es combat a les immediacions de Villalba de los Arcos i Gandesa.

en el debat d'ahir, que havia rebut la resposta del Govern de la República, però encara no la de Franco. I que sobre el bombardeig de vaixells britànics havien rebut contestació de Franco (aquesta és la segona contestació, ja que la primera varen trobar que no era adequada), pel qual motiu es formarà una petita comissió de dos oficials de marina, un espanyol i l'altre anglès, per tal d'investigar els bombardeigs de vaixells anglesos, i si troben que en certs casos aquests bombardeigs han estat fets expressament, aleshores les autoritats de Burgos hauran de pagar les indemnitzacions corresponents al Govern anglès. Si, pel contrari, no estan d'acord, hauran de consultar amb un tercer oficial de marina, d'una nacionalitat que fins ara no s'ha dit. Aquesta és una manera molt bonica de perdre el temps i de voler calmar l'opinió pública, que ara està força indignada.

**

Avui hi ha, a Londres, una reunió del Comitè Executiu Nacional del Partit Laborista i dels Sindicats. Sembla que molts dels Sindicats demanen una política laborista a favor del Govern d'Espanya. Fins ara, naturalment, havien ajudat el Govern de la República de moltes maneres, tant a la Cambra com en els mitjans arreu del país i fent importants donatius, però mai no s'havien declarat en aquesta forma. Si avui arriben a una decisió concreta, els Sindicats i el Partit Laborista faran un programa de oposició a la política exterior del senyor Chamberlain pel que es refereix a Espanya, i així es pot dir que no cooperaran en les fàbriques de rearmament, de municions i d'altres maneres.

En tot cas existeixen en el Partit Laborista uns elements que podríem anomenar l'ala dreta, i són ells els qui fins ara han pogut evitar que es prengués una decisió d'aquesta força. Ara sembla que aquesta gent han sofert una desfeta i que s'hauran de conformar amb la voluntat de la majoria.

Com sempre, són els minaires els que volen una acció activa per a salvar i per a ajudar la situació a Espanya. Encara que ells són els que cobren menys jornal, han donat l'exemple i han pogut recollir més de 100.000 lliures esterlines darrerament.

Sembla que la situació entre els liberals i els afiliats als Sindicats és molt agitada, ja que no estan d'acord amb la política del Govern britànic, ni tampoc amb la política d'alguns dirigents del Partit Laborista. Potser, els espanyols que no han pogut comprendre la inacció fins a cert punt dels Sindicats anglesos i del Partit Laborista oficial, ara sabran el per què.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

MANCANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA — XERES
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

En aquests dies Mataró celebrava les festes de les Santes.

Contaven nostres avís que de Barcelona i de tot el Maresme, arribaven tafanes, cotxes i carros carregats de ciutadans, freguosos de presenciar les festes.

Tan punt fou inaugurat el ferrocarril llavors els forasters desfilaven pel carrer de Sant Agustí (avui Duiuti) i com sempre amb un nombre enorme, semblava el que avui sembla el carrer de Bakunin (abans Churiuca) mentre hi desfilen els habitants del barri xinó i de la Torrasa per a arribar a nos les patates i els tomàtocs. Dues plagues, la d'any perquè amb l'excusa de devoció a les Santes, venien a Mataró a viure un parell de dies de goria a casa d'uns amics i parents, i la plaga d'avui amb l'excusa de que pateixen fam, venen a Mataró per a fer nos-la patiu de debò.

Podem passar molt bé, sense la festa de les Santes però sí, que no podem passar sense patates ni tomàtocs.

Perquè digueu me, companys, quins fruits ha obtingut la ciutat de Mataró, de les festes de les Santes? Els fruits d'ordre espiritual, no els coneixem i per tant no val la pena de comentar les. En canvi sí que podem afirmar que la dèria de l'església, la d'espasa i la política, tres coses distintes i una sola escola feixista vertadera, de fer nos súbdits de l'església Romana, abans que ciutadans ha contribuït a no sentir la pàtria, i encara com els feixistes espanyols a renegar d'ella. I a la manca de patriotisme, és deguda la tragèdia que patim, amb refinaments de canibalisme.

Vinga la pau i vingi la rectificació en el sentit de que totes les festes de l'esdevenit seran cíviques, amb vistes a l'educació del sentiment de la pàtria, com educació espiritual i amb vistes a l'educació social, moral, dignitat i esbajo, mai més festes populars religioses, perquè encara que ens obrin les portes del cel, sem pre patim amb tota seguretat ací a la terra.

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sortelg efectuat el dia 27, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 430.

Els números premiats amb tres pessetes són: 030, 130, 230, 310, 530, 630, 730, 830, 930.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials,

fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de l'casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

NOTA DE LA CONSELLERIA DE GOVERNACIÓ I ASSISTÈNCIA SOCIAL. — El sotscrit Conseller Regidor, fa constar el seu particular agraï-

ment als directius de les entitats que s'esmenten a continuació pel seu generós donatiu en favor de l'obra que l'Ajuntament de la nostra ciutat realitza en matèria d'Assistència Social.

Secció Feminal de la
Unió de Coop. 345' — Ptes.
Societat Iris 300' —
Banda Municipal 150' —
Front Popular de Do-
nes Antifeixistes 531'50

En publicar aquests noms i aquestes quantitats ho fem moguts per la íntima satisfacció de poder mostrar a la llum pública, que els mataronins estimen les seves obres i amb provats sacrificis les estimulen a una digna i major superació.

Mataró, 28 de juliol del 1938. — El Conseller Regidor de Governació i Assistència Social, Josep Serra.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria - Regidoria
de Finances i Proveïments

AVIS

Demà divendres, dia 29 dels corrents, es repartirà CARN en l'establiment de costum, a tots els que prèviament presentin la tarja especial o el certificat mèdic, en aquesta Conselleria Regidoria.

Mataró, 28 de juliol del 1938 — El Conseller Regidor, Josep Calvet.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

FRONT DE L'EST. — Els soldats espanyols han continuat avui les operacions de neteja de l'extensa zona conquistada; s'ha agafat gran quantitat de material de guerra de totes classes. El nombre de presoners augmenta sense parar; passen de quatre mil els capturats des del començament d'aquestes operacions.

S'ha profunditzat l'avanç i ja es combat a les immediacions de Villalba de los Arcos i Gadesa.

L'avenció italo germana ha actuat amb gran intensitat.

FRONT DE LLEVANT. — Ahir, al sector de Caudiel, foren totalment rebutjats diversos atacs dels invasors contra Trezuela. Les forces espanyoles neutralitzaren rotundament altres intents enemics vers les nostres posicions d'Almenaria, a la zona de Suera.

Avui, l'activitat registrada no ha tingut importància.

L'avenció republicana bombardejà ahir amb extraordinària eficàcia importants concentracions italianes dels sectors de Barracas i Caudiel i els produí gran quantitat de baixes.

FRONT DEL CENTRE. — Al sector de Brunete les nostres forces portaren ahir a cap un cop de mà i causaren nombroses pèrdues als facciosos.

FRONT D'EXTREMADURA. — Les forces al servei de la invasió han realitzat aquesta matinalada diversos intents contra les nostres posicions de la zona de La Serena; foren contingudes per les tropes lleials.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

Visita

L'alcalde accidental de Barcelona, senyor Josep Escofet, ha rebut la visita de l'anifexista italià, senyor Josep Niti, fill de l'ex-president del govern italià, Francesc Niti. — Fabra.

Penyora

El Tribunal Permanent de guàrdia ha imposat una penyora de 25 000

pessetes a la casa Dufour per acaparament de generes. — Fabra.

Un home mort

El jutge de guàrdia ha ordenat l'execució del cadàver d'un home trobat mort a la Rera Blanca, segons sembla d'un tret al cap. — Fabra.

Incendi

En un pis del carrer de Flassaders s'ha declarat un incendi, de resultes del qual ha mort intoxicada una dona de 84 anys d'edat. L'incendi ha estat fàcilment sofocat. — Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha passat el matí al seu despatx treballant en la preparació dels assumptes que han d'ésser despatxats en el pròxim Consell.

El President no ha rebut cap visita i no ha estat facilitada als periodistes cap notícia.

A la Secretaria de la Conselleria d'Economia continuen rebent-se cartes i ofertes per tal de patrocinar algun dels nous menjadors per a infants pròxims a inaugurar-se. Un dels darrers donatius rebuts ha estat de 572 pessetes de la Companyia Dipòsit d'Enginyers de l'Est. — Fabra.

Urgeix comprar

petit troç de terra amb caseta prop de Mataró.

Blada, 74. — Mataró.

Hostal Bonaventura Durruti

Apilendit servei de coberis i a la carta
Gran saló per a Banquets i Festes
Habitacions amb aigua corrent
i quartos de bany
Garatge en el mateix Hotel

B. Durruti, 1. Permi Galan, 377 Telèfon 128

Callista titular

Solament els dilluns de 10 a 12.
Enric Granados, 12 (tenda) - Mataró.

Per braguers, faixes,
mitges, aparells ortopèdics i demés

Preus reduïts

Casa Català

F. Galan, 322

Mataró

Es venen

Dos llits daurats, de barana, i el mobiliari d'un despatx.

Raó: Xalet de l'Hotel Solé. — Argenton.

Estranger

La política exterior d'Anglaterra. Debat a la Cambra dels Lords

LONDRES. — Lord Snell, en nom de l'oposició laborista ha pronunciat un discurs per tal de manifestar l'agraïment que el poble anglès sent envers França per la cordialíssima rebuda dispensada als reis d'Anglaterra durant el seu viatge per França.

A continuació de lord Snell han pres la paraula diferents oradors, els quals s'han referit als problemes internacionals de més interès.

El ministre d'Afers Estrangers, Lord Halifax, ha contestat amb un llarg discurs durant el qual s'ha ocupat primerament de la qüestió de l'Extrem Orient. Referent a aquesta qüestió ha dit que era difícil exposar clarament la situació actual, no perquè la política i opinió del Govern no sigui suficientment definida i coneguda, sinó per estar actualment en curs sobre aquesta qüestió unes converses entre l'ambaixador anglès i el govern de Tokio.

El Govern anglès estarà sempre disposat a que els interessos anglesos a Xina siguin respectats.

Lord Halifax es refereix a la impossibilitat de concedir un emprèstic al Govern xinès. Pel contrari creu possible la concessió de crèdits sobre primes d'exportació.

Lord Halifax ha passat a parlar a continuació de la guerra d'Espanya. Com sempre ha fet l'elogi de la política del Govern i sigui de la no intervenció. S'ha lamentat que la signatura de l'acord anglo-italià no hagi estat seguit d'una millora de relacions entre França i Itàlia. Condió aquesta que considera indispensable per l'apacigament de l'actual tensió en el Mediterrani.

Reconeix que hi han interessats en evitar l'acostament de les antigues aliades, França i Itàlia. Alguns han cregut veure en el nostre acord amb Itàlia una maniobra per debilitar l'eix Roma-Berlin. D'una vegada per sempre els que pensen així haurien de desenganyar-se, ja que tot el que es fa contra els eixos Roma-Berlin i París-Londres, és inútil.

Halifax diu que està segur que tots els homes que actualment tenen la responsabilitat del govern d'Europa desitgen de veritat la pau. Comenta l'últim discurs de Deladier i a l'impressió favorable produïda pel discurs del cap del Govern francès cal afegir hi les converses sostingudes amb el capità Wiedman.

El nomenament de Rumsiman, independent del Govern anglès, per tal de procurar una fórmula de concòrdia en el problema sudet, l'haver aconsellat al Govern de Txecoslovàquia que extrems la tolerància, fa esperar que el Reich de la seva part està disposat a transigir.

Aquest problema, punt neuràlgic per l'Europa central i per tot Europa, podrà ésser resolt per les vies de la pau. — Fabra.

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en imillorabie estat.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

IMPRENTA MINERVA. — MATARÓ

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:
a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estat de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic
del Crèdit i de l'Estat

Banca Arús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estativis de Mataró.